

VX KAO SLUCAJ BIOTERORIZMA

Sta je to VX?

VX je ljudski-napravljen hemijski bojni agent svrstan kao nervni agent. Nervni agenti su najvise otrovni i sa najbrzim dejstvom od svih poznatih hemijskih bojnih agenata. Oni su slicni pesticidima (otrovi za insekte), zovu se organofosfati, prema tome kako djeluju i koju vrstu stetnih posljedica uzrokuju. Međutim, nervni agenti su mnogo snažniji od organofosfatnih pesticida. VX je bez mirisa i okusa i to je jedna uljasta tekućina boje cilibara i veoma sporo isparava. U stvari, VX isparava istom brzinom kao motorno ulje. VX se ne može naci u prirodnoj sredini.

Kako je osoba izlozena VX agentu?

Nakon sirenja VX agenta u zraku, ljudi mogu biti izlozeni pute dodira koze, kontakta preko ociju, ili udisanjem (disanje VX izmaglice). Premda se VX ne mijesa sa vodom tako lako kao ostali nervni agenti, on se može prosviriti u vodi. Nakon sto je VX agent pusten u vodu, pijuci zagadjenu vodu ili imajući zagadjenu vodu na svojoj kozi, ljudi se mogu izloziti nervnom agentu. Ako je hrana zagadjena sa VX agentom, jedenjem hrane osoba se izlaze ovom sredstvu.

VX izlaganje se uglavnom desava kroz izlaganje tekućini, ali ako se zagrijava do visokih temperature može da se pretvori u male kolicine pare (gas).

Nakon izlaganja pari, odjeca osobe može da oslobadja VX agent za oko 30 minuta, što može da vodi do izlaganja drugih ljudi. VX je takođe teži od vazduha i slijegace se u niza područja i stvarati veći rizik izlaganja.

Koji su znaci i simptomi izlaganja VX agentu?

Ljudi mogu ne znati da su bili izlozeni VX agentu zato što nema mirisa. Ako je osoba bila izlozena niskoj ili umjerenoj dozi udisanjem, gutanjem, ili upijanjem kroz kožu, može da iskusi neke ili sve od sljedećih simptoma za nekoliko sekundi do nekoliko sati nakon izlaganja:

▪ Iz nosa curi▪ Suzne oči▪ Male, kao tacka zjenice▪ Bol u ocima▪ Nejasan vid▪ Pljuvacka istice iz usta i prekomjerno znojenje▪ Kasalj▪ Spor ili ubrzan rad srca▪ Ubrzano disanje	▪ Proliv▪ Pojacano mokrenje▪ Zbunjenost▪ Dremljivost▪ Slabost▪ Glavobolja▪ Mucnina, povratanje, i/ili bol u stomaku▪ Stegnutost u prsima▪ Nenormalno nizak ili visok krvni pritisak

Cak i sicusna kap nervnog agenta na koži može uzrokovati znojenje i grčenje misica gdje je nervni agent dotaknuo kožu. Izlaganje velikoj dozi VX na bilo koji nacin može rezultirati u ove dodatne zdravstvene posljedice:

▪ Gubitak svijesti▪ Grčenje	▪ Paralizu▪ Prekid disanja koji moguce vodi u smrt

Molimo sjetite se da predstavljeni znaci i simptomi bez potvrđenog izlaganja VX agentu ne znace obavezno da je osoba bila izlozena.

Kako ljudi mogu da se zastite i sta bi trebali učiniti ako su bili izlozeni VX agentu?

Oporavak od izlaganja VX agentu je moguc lijecenjem, ali raspolozivi protivotrov mora biti upotrijebjen brzo da bi bio djelotvoran. Stoga najbolja stvar da se učini je izbjegavati izlaganje:

- Napustite podrucje gdje je VX agent bio pusten i potraziti svjezi zrak. Brzo premjestanje u podrucje gdje ima svjezeg zraka je veoma djelotvorno u smanjenju slucaja smrti od izlaganja parama VX agenta.
- Ako je pustanje VX agenta bilo napolju, napustite podrucje gdje je VX bio prosiren. Idite na teren sa najvisim mogucim nivoom, zato sto je VX tezi od zraka i slijegace se u niza područja.
- Ako je VX agent bio pusten u unutrasnjem prostoru, izadjite iz zgrade.

Ako ljudi smatraju da su bili izlozeni, treba da skinu svoju odjecu, brzo operu citavo tijelo sapunom i vodom, i potraze medicinsku pomoc sto je prije moguce. Ispod su njere predostoznosti koje treba uzeti u obzir kod skidanja odjece i pranja:

Skidanje i odbacivanje odjece:

- Brzo skinite odjecu na kojoj ima tecnog VX agenta. Svaki dio odjece koji treba da se prevuce preko glave treba biti izrezan sa tijela, umjesto da se povlaci preko glave. Ako je moguce zapecatite odjecu u plasticnu kesu. Skidanje i zatvaranje odjece na ovaj nacin ce pomoci da se zastite ljudi od svake hemikalije koja moze biti na njihovoj odjeci.
- Ako je odjeca bila smjestena u plasticne kese, obavijestite osoblje hitne pomoci odmah na dolasku. Nemojte rukovati plasticnim kesama.
- Ako pomazete drugim ljudima da skinu svoju odjecu, pokusajte da izbjegnete dodirivanje svakog zagadjenog mjesta i skinite odjecu sto je prije moguce.

Pranje tijela:

- Sto je prije moguce, operate sav tecni VX sa koze sa velikom kolicinom sapuna i vode. Pranje sapunom i vodom ce pomoci da se ljudi zastite od svih hemikalija na svom tijelu.
- Ispirati oci obicnom vodom za 10 do 15 minuta ako peku ili je vid nejasan.
- Ako je VX agent bio progutan, ne pokusavati podsticati povracanje ili davati tekucinu da se pije.
- Potrazite medicinsku pomoc odmah. Nazovite 911 i objasnite sta se desilo.

Kako se izlaganje VX agentu lijeci?

Lijecenje se sastoji od skidanja VX agenta sa tijela sto je prije moguce i pruzanjem odgovarajuće medicinske njegе u bolnickom smjestaju. Protivotrovi su na raspolaganju za VX agente. Oni su od najvece pomoci ako su upotrijebjeni sto je prije moguce nakon izlaganja.

Za vise informacija, molimo nazovite South Central District Health (Ured zdravlja) na broj telefona 734-5900, lokal 239.